

Szerkesztési iroda:

Nagy-Becskek,

Kápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Kápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó feladatok intézendők

Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvas szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 12 fr.
Félévre ———— 6 „
Negyedévre ———— 3 „
Egy hóra ———— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünneppnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1896.

XXV. évfolyam, 274. szám.

Péntek, november 27.

A bankkérdéshez.

Nagybecskerek, nov. 27.

Mintha csak mesterségesen csinálnák folyton az akadályokat, melyek e kérdés végleges rendezése elé tornyosulnak, úgy keletkeznek folyvást újabb differenciák, melyek késleltetik a végleges befejezést. Alig egyeztek meg a földolgozásban, máris főkérdésnek tesznek meg egy részletkérdést és folyton újabb és sikánirózóbb aggályok érvényesülnek a bankvezetőség-nél. Úgy látszik, elfelejti a bank, hogy itt egy szabadság megújításáról van szó, melynek gyümölcseit ő maga és részvényesei fogják élvezni és hogy ennek folytán kötelességeket kell teljesítenie, melyek legalább is egyenértékűek a nyújtott előnyökkel.

A bank vezetésében a pártítás kérdésén és a két államnak a bank nyereségében való részesedésén szerencsésen ástettek volna és most két alárendelt fontosságú feltétel ellen akadékoskodik a bank. Nem akar beleegyezni, hogy a bank birtokában levő épületeket a szabadság lejártá után könyvérték szerint számítsák, hanem azt akarja, hogy ezek az ingatlanok az akkori becsérték szerint számíttassanak.

A különbség abban van, hogy az épületek értékéből bizonyos százalékot minden évben le kell írni és azok átvételi értéke így folyton kisebb lesz. A két kormány az a követelése annál jogosultabb, minthogy az épületek használatának jog és igazság szerint okvetlen kifejezésre kell jutnia és a kormányok nincsenek arra hivatva, hogy a bank részvényeseinek igazolatlan és indokolatlan hasznot nyújtsanak, mely azáltal keletkeznék, ha annak idején becsértéken vették át az épületeket és az egész idő alatt történt törvényszerű leírások a részvényes urak zsebeibe pottyannának. Ha nem is milliókról, de mindenestre fontos elvről,

jogi álláspontokról van szó, melynek ellenszolgáltatás nélkül való feladására a legcsekélyebb ok sem létezik.

A mások, sokkal fontosabb vitás pont a kormányok veto-joga. A bankvezetés az államnak csak korlátozott veto-jogába akar beleegyezni, mely nem vonatkozhatnék sem a bankkamatláb felemelésére, sem a közgyűlés határozataira, sem a bank fejelemi jogára. Ez azonban a kormányok oly veto-joga lenne, melynek sem értéke, sem értelme nincs. A bankvezetésnek legyen szabad a bankkamatláb minden alkalommal, minden időben, minden lehetőség és lehetetlen esetben felemelni anélkül, hogy a kormány, daczára a paritásos bankvezetésnek és daczára minden áldozatnak, tiltakozhatnék az esetleges önhatalmu és igazolatlan eljárás ellen. A bankszolgálatban a hitelre szorult piac ellátásán kívül a legfontosabb mozzanat az alapszabályszerű engedély a bankkamatláb autonóm megállapítására.

Az alig képzelhető, hogy a kormányok állást foglaljanak a bank indokolt intézkedése ellen, mert azzal az állami közgazdasági és pénzügyi viszonyainak okozhatnának igen lényeges károkat. De keletkezhetnek oly helyzetek, mikor egy könnyelmű eljárás a bankkamatláb felemelése terén katasztrófákat idézhet elő és az ország, a kereskedelem és az ipar érdekeinek pótolhatlan károkat okozhat. Ezen eshetőségekkel szemben joga, nem: kötelessége a kormányoknak az egyetlen védőrendszabályt, a veto-jogot korlátlanul biztosítani magának és a bankkal való tárgyalások mostani állása mellett teljesen kizártnak tekintendő az, hogy a bankvezetés utóvégre mégis ne engedjen és hogy az erélyes és óvatos Lukács László pénzügyminiszternek ne sikerüljön a magyar érdeket a bankkal szemben teljesen és korlátlanul megóvni.

Iparosok a királynál.

— A „Torontál” eredeti tudósítása. —

Budapest, november 26.

Magyarország iparosai a mai napon megjelentek a királynál, hogy kifejezést adjanak a magyar iparosok hő háláérzetének a fáradságot nem ismerő kitüntető buzditás felett.

A vidéki iparosok legnagyobb része már tegnap érkezett a fővárosba. A fővárosiakkal együtt körülbelül 600-an voltak, kik a Royal szálloda dísztermében összegyűltek.

Az egybegyűlteket Thék Endre üdvözölte néhány szóval, majd Gelléri Mór ült a főlovas asztalhoz s az ezredéves kiállítás czimén visszapillantást vetett az imént bezárt kiállítás eseményeire és sikereire. Végül megemlékezett a királyi jóindulatról és érdeklődésről, amelyet ő Felsége a kiállító iparosok iránt tanúsított.

Gelléri beszéde után felolvasták a királyhoz induló küldöttség névsorát. Nagybecskerek-ről részt vettek Mayer Rezső, a Pleitz Fer. Pál nyomdaczég társtulajdonosa és Hermann Gusztáv, a nagybecskereki szőnyeggyár igazgatója.

A névsor felolvasása után Thék Endre bezárta az értekezletet s a küldöttség tagjai nyomban kocsikra ültek és felhajtattak a várba.

A küldöttséget Apponyi Lajos gróf, udvarnagya vezette a király elé, akit megjelenésekor lelkesen megjelenezték.

A küldöttség nevében Thék Endre intézett beszédet a királyhoz, melyben az iparosok elttvalói hűségének és ragaszkodásának s a felség eddigi jóakarataért hálás köszönetet mondott.

A király a következőket válaszolta:

Hódolatukat és hű ragaszkodásuk biztosítását köszönettel fogadom.

Különös örömmre szolgál, hogy nekem megjelenésük által alkalmat adtak, önöknek, mint az ezredévi országos kiállítás derék iparosainak, azon áldozatkész és fáradhatatlan buzgalmukért, melyet a kiállítás érdekében kifejtettek, s

A „TORONTÁL” tárczája.

Egy elfogott levél.

— A „Torontál” eredeti tárczája. —

Kedves Gizikém!

Olyan szeszélyes kedvemben vagyok, hogy valakit okvetlen meg kell bosszantani. Én édes istenem! Miért vannak az embernek barátai?

Megbosszantalak téged: irok neked egy négy oldalas, tizenhat malaczezal illusztrált levelet. (Sajnáljuk: a tinta-malaczkokat, amelyek igen kedvesek, mert egy bájos kisasszony — akit városunkban mindenki ismer — tolláról cseppentek le — nem produkálhatom. A s e d ő.) Tudod-e Gizi min kezdem e levelet? Egy sóhajtatson. Az a szélroham, mely a ti szélmalomok vitorláit megmozgatja, szelid zefír az én sóhajtatásomhoz képest.

Hogy min sóhajtozom?

Miért buvik virágkelyhébe az estike, ha a nap első sugarát ráküldi? vagy miért zug az éji bogár s neki megy a falnak? vagy miért lett író Szana Tamás? — megannyi problémák s tudnál-e azokra felelni? Semmi ellentmondás: nem tudnál!

En a sóhajomat mély bánatnak tudom be. Bánatom sötét, mély gyászt igényel, mert mély mint a tenger, a lányságomat gyászolom, hogy miért kellett annak a tizenkilenczedik századra esni?

Hiszen nincsenek többé fiatal emberek!

Azt mondod, vannak?

Ugyan ne affektálj, Gizi. Hát fiatalság az a pityoba, ideg zsábas, csillár alatt csöszködő, göthős, ass- és váltókóros herbatea színű fiatalság?

Van nekem egy tantim (te még nem ismered, Gizi) szép ezüsthaja van és oly fényes elokvenciája, hogy az isten is anyósna teremtette. Nekem gyönyör hallgatni, mikor a fiatalágáról, a lányságáról beszél, mikor krinolint viselve, hogy is mondjam, ha egy kissé izés is volt, de boldog volt. Oh, ő még két napot tánczolt egyvégtebe!

Micsoda? Az én udvarlóm (istenem! udvarlóm?) már az első terem-fordulónál hidegen meghajtja magát s meggy Fodor Tazsilló strupirt-ságával spriccerezni. S Agnest iszik vele, a szélhámos. Aztán politizál, kártyázik, melleleg, (de ez csak a mamák véleménye) miután jó nevelése van, óránként (egy evő kanállal) megkérdezi: hogy mulatok? Nem ártalmas a táncz? Meg hogy itt maradok-e hajnalig? Oh, te ókori czethal, nézd Jónásnak ezt a századvégi spriccer ivót s — nyel el. De ne engedj napvilágra még a niniveiek leányai házi szükségletére se. Ugy se érnének semmit ezzel a — majommal.

Haragszom!

Van baj édesem, rogyásig, sok. Mert nem veszed észre, hogy akik előttem numeráltak és főleg (ami legfontosabb) a mama előttem ponderáltak, azokban fölfortyant a nemzeti öntudat

és sietnek még e szükre maradt millenniumos évben megházasodni. Te, a mi „becses lapunk” egymásra hozza a hymen híreket. Bizonyosan úgy van nálatok is. (Csak a miénket nem hozzák, Gizi.) Aki maradt, egy két három nyomó... (No, a népdalt akartam cizálni) az Politika ténsasszonnyal kaczerkodik. Pedig egy kreicz-polka többet ér Bismarck minden furfangjánál. Mert Kossuth Ferencz és Polónyi Gézák lesznek mindecha, de egy jó kreicz-polka tánczost maholnap, iszonyu szivelborulásunkra, csak a muzeumokban fognak mutogatni. Hej, sok stréber honatya-jelöltnek tudnia kellene, hogy egy parlamenti szűbeszéd izgalmainál többet ér az az izgalom, amit a mi szűzi tekintetünk eredményez. Gizi! Csináljunk mi is ligát. Ha a néppárt meg akarja menteni a veszendő lelkeket: nem kevésbé nemes feladat az én vállalkozásom, megmenteni az ifjuság röpke éveit, amelynek gondtalan mulatozása — szégyen, gyalázat! — immár snachronizmus.

Gizi, hallatlan! Gizi! Idáig hallottam lapos ásitásodat! Ugy látszik, az analitikus okfejtés iránt nincs benned valami élénk vágy.

No, jó. Attérek másra: irok neked a farsangi kilátásokról.

Hát iszen, ha össze nem szugorodik: lesz valami. Hallom, hogy e szezonban városunk fiatalágai (!) alarczos bálut óhajtanak rendezni, konfetti dobálással. Konfetti? Mi a feki? Noch nie da gewesen. Ős Budavárában rendezték est, hogy felkerültem. Ott ismertem meg

A hivatalos melléklet 230. számával.

melynek az elért fényes siker első sorban köszönhető, teljes elismerésemet szóval kifejezhetni.

Az ég adjon önöknek kitartást a haza érdekében is, a további serény munkára is, mert a munkában van az erő.

A király ezután az iparosok lelkes éljenése között visszavonult termeibe. Cerele nem volt.

A küldöttség még felkereste báró Dániel Ernő kereskedelemügyi minisztert, hogy köszönetet mondjon azért a meleg pártfogásért, melyben a miniszter a magyar ipart a kiállítás alkalmából is részesítette. A miniszter a legszívélyesebben fogadta a küldöttséget s több iparost kitüntetett megszólításával.

Végül Vörös államtitkárnál tisztelegtek, kinek szintén nagy része volt abban, hogy a magyar iparosok törekvései a kiállításon érvényre jutottak.

HIREK.

Tájékoztató.

November 28. Kereskedő ifjak táncestélye.
November 28. A szőnyeggyár igazgatósági ülése.
December 14. Közig. bizottság ülése.

Pitzyle Szaniszló egyedüli diplomázott fogorvos specialista Torontálmegegyében. Nagy-Becskekereken Bauerféle házban Ferencz-József téren. Rendel naponta.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— **Személyi hir.** Szokolácsi Boxichevich Lajos vezérőrnagy tegnap Nagybecskerekre érkezett, hogy megzemlélje a honvéd zászlóalját.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Pisztranka Lajos okl. tanítót az antalfalvi állami elemi népiskolához rendes tanítónak nevezte ki, továbbá Szabó Ferencz szerb-nagyszentmiklósi állami polgári fiú és Tirpak Irén nagyikindai állami polgári leányiskolai tanítót, illetve tanítónőt ugyanazon iskolákhoz a Xik fizetési osztályba rendes tanítónak, illetve tanítónővé nevezte ki.

— **Bérmálás a megyében.** Desseffy Sándor megyés püspök értesítette a pancsovai plébániavivatalt, hogy a jövő év május havában Pancsovára utazik a bérmálás szentségének kiosztása végett.

— **Megnyitlt iskola.** Pancsováról írják, hogy a polgári és felső kereskedelmi iskolában, — a melyet eddig bezárva tartottak a városban uralkodó járványos betegségek miatt — a mai napon újból megkezdik az előadásokat.

Piehler képviselő urat. (Te, mit szólnál hozzá, ha Kosuth Ferencz helyett neked lenne a — titkárod? No, tudod . . . De képviselő. Remélem, értesz!) Azt mondják, andalgóan táncolja a dreischrittet. Oh, mily andalító!

Gizi, Gizi, mi tagadás benne, én már szeretném a házasság effektusos drámájában a — harmadik felvonást játszani.

Te Gizi, be pompás lenne, ha Imrét, a képzeletbeli Imrét a — mama jövetelével ijeszthetném. Oh, minő fanciesali képet vágná, már mint — Imre. Te, legközelebb lesz a nevenapja. Himzett papucset csinál nekik: himzett papucset, keress kérlek a Magyar Bazárban számára valami jó mintát.

Be bohó is vagyok! Hiszen nekem kellene keresnem először Imrét. Amde szigorúan megkövetelem a gondviseléstől, hogy hamarosan engedje őt megszületni. Még a fogaim első blombozása előtt óhajtanám a fejkötőt . . . Ez csak eléggé redukált kívánság, mit gondolsz!

De visszatérek tárgyamhoz. Lesz, képzeld, menyecske bálja is! Hm. Ha én abban már rendező lehetnék.

Mit gondolsz, nem jó lenne nekünk imádkozni a szociálistákra újra való kitérésén? Akkor szaporítanák nálunk a katonaságot és horogra . . . De nem folytatom. Nem szeretem a légvárakat. Pá, pá! Millenniumi stíluszserűséggel 1000-szer csókol hived tied: **Micsi.**

— **Hó.** Elcsöndesült tegnap estefelé a szél, a vizek felszáradtak, s megindultak a magasból a hópíhek. Finoman, apró szemekben hullottak, később mind erősebbé vált a havazás, úgy hogy szinte gyönyörűség volt járni az utcán. Már úgy értjük, hogy gyönyörűség azoknak, akik szeretik az ilyen poétikus időt, amelyekről eszünkbe jutnak azok a novellák, melyekben míg künn sűrű polyhekben hull a hó, benn a budoireban a kandalló előtt ül az a bizonyos gróf. A hölgy (különböző szokott lenni) azalatt magára öti az „igéző pongyolát” és elragadón mosolyog . . . No, de nem akarjuk elmondani a ponyvairodalom remekeinek tartalmát, csak konstatáljuk, hogy az első igazi hó lesett, el is olvadt a járdákon és keresztette a kalucsnis boltokat.

— **A lugosi főgimnázium.** Az új lugosi főgimnázium ünnepélyes felavatása december 20-án nagy ünnepségek közt megy végbe. A napokban egy küldöttség indul Budapestre, hogy a vallás- és közoktatásügyi minisztert az ünnepséghez meghívja.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Született: Retzler János rk. vasuti ör. leánya. — Czveity Radivoj gk. napszamos, fia. — Baló György rk. napszamos, fia. — Glabács Imre rk. kőműves, fia. — Milanov István gk. napszamos, leánya. — Kuhn Márton rk. keféző, leánya. — Budai József rk. napszamos, fia. — Konrad Péter rk. cipész, fia. — Bába Béla rk. hivatalosolga, fia. — Madarász István rk. napszamos, fia. — Róza József rk. földmives, leánya.

Meghalt: Özv. Weisz Józsefné izr. 68 é. k., aggaszály. — Csorba Mihály rk. 2 hónapos, göröcsök. — Öv. Mergyanovits Erzsébet rk. koldus 85 é. k., aggaszály. — Báint Viktor rk. 4 hónapos, göröcsök. — Stojakov Prókopné gk. 68 é. k., gutatús. — Borbély Erzsébet rk. 10 hónapos, gyengesség. — Mosorinszki Dusan gk. földmives 29 é. k., tüdőlob. — Tarr Katalin rk. 28 napos, bélhurut. — Treier Katalin rk. 30 napos, göröcsök. — Schiesinger Edéné izr. 80 é. k., aggaszály. — Tóth Anna rk. 16 hónapos, bélhurut.

— **A szegedi panama.** Megirtuk, hogy a szegedi vizsgálóbíró a szegedi városi nyomtatvány szállításknál elkövetett visszaélésekért tartóztatta Baba Sándor nyomdatulajdonost és Huszka alszámvevőt. Szegedről most azt jelentik, hogy a vizsgálóbíró Baba Sándort szabadlábra helyezte, míg Huszka alszámvevő fogva marad.

— **Elpusztult gyár.** Temesvárott a Singer, Zweig és társa bécsi cég tulajdonát képező nagyszabású trággyárgyárt tegnap reggel a tűzvész teljesen elpusztította. A tűzben odaégett mintegy 60.000 forint értékű trággyárgyárt készlet is. Az elpusztult gyár tőzsomszedeágában lévő részvényesfőzőt, az ország egyik legnagyobb szeszgyárgát, csak nagy erőmegfeszítéssel lehetett a pusztulástól megmenteni. Ma még a következő tudósítást vettük: A tűz következtében érték telenné lett trággyárgyárt folyton ég a trággyárgyárban. A kémiai anyagok elégeése folytán oly hőség uralkodik a tűz színhelyén, hogy a munkások kénytelenek a teljes elégeési folyamatot bevárni.

— **Oh Muosal** Gyulafehérvárt új lap indult meg Gyulafehérvári Közélet czimmel; Téri Ödön dr. szerkeszti. Tuleleven kis újság. Bemutatóba mindjárt jól elpüföli tisz telt lapársát, a Gyulafehérvári Hirlapot, a miért ezeket írta az új kollégáról: Hogy mi czélja ennek az újságnak igazán nem érthető, mikor a mi lapunk is csak 25 előfizető mellett tengődik. És ezért az őszinteséggert annyira megharagudott a Gyulafehérvári Közélet, hogy menten leleplezte a Hirlapot: nincs annak több előfizetője, csak tizenkettő meg egy fél, azoknak a nagy része is csak a papiros jó minőségére való tekintetből járja a lapot. Egyébként a friss lap fél sonkát, két takarékosztási részvényt, egy zenélőórát és Harkányi Adolár viczinális alanyi költő összegyűjtött költeményeit sorolja ki a karácsonyi ünnepek alkalmából előfizetői között.

— **Új viczinális.** A magy. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségének kezelése alá tartozó temesvár-buziási h. é. vasut Medves, Török-Szások és Buziási állomásokkal, továbbá Gyírok, Temes Ujlak, Nagy-Kövéres és Bakovár megálló-rakodó helyekkel f. évi november hó 18-án a nyilvános forgalomnak átadott. Valamennyi állomás és megálló rakodóhely az összes forgalomra van berendezve. Ez alkalomból a temesvár-józsefváros-baziási vonalon Temesvár-Józsefváros és Saágh állomások között előbbiből 5-2, utóbbiból 8-9 kilométernyire „Kisoda” csatl. állomás — a szomszedeos hasonnevű megállóhely felhagyása mellett — létesített, mely állomás a magy. kir. államvasutak tulajdonát képezi, és az érintett h. é. vasutal egyidejűleg, egyelőre csak a személy, podgyász és kocsiakományi teheráru forgalomra nyitott meg.

— **Halál G. durból.** Szegény öreg muzikus ember volt az öreg Farkas István, aki valamikor jobb napokat is látott. A hur volt a kenyerere, s hányszor esett meg, hogy a jókedvű gavallérok bankókat dobáltak a bőgő száraz bordájába! Csak hogy minden mulandó, Farkasnak a is letűnt szerencse csillaga, reszketős lett a keze és nem adta ki már a bőgő sem azt a szép hangot, amely olyan nagyon kell a bandában. Azóta csak holmi kis falusi zenekarokban játszhatott, visszaemlékezve a hajdani szép napokra s olyankor újra elragadta egy pillanatra az ihlet, a régi lelkesedés és megmutatta, hogy a bőgőben is van lélek. De egyre rosszabb napok következtek, a fillozera lerágt a szőlőt és ma már csak sör mellett vigad a magyar. Farkas is, mikor látta, hogy a hur többé nem ad kenyeret, hát fölhasználta még egyszer és utóljára, lesszede a bőgőről a bánatosan bugó G. hurt, azután kiment az országútra és felkötötte magát egy korhadt száraz fára. Ott találták meghalva az öreg cigányt.

— **A hol nem szabad játszani.** A belga szenátusban, külön bizottság, a játékra vonatkozó törvényjavaslatot terjesztett be. A javaslat szerint a lóversenyénél minden fogadás megtiltandó és a játéktársaságok által alapított számos lóversenyter megazúnik. Fogadni ezentul csak a másszálókban lehet, ahol az állam, magasabb belépő díj alakjában, külön illetéket fog szedni. Ami a játéktérmetek illeti, néhány nagy és régi ház kivül, a többit mind be fogják zárni. Csak oly klubok kapnak engedélyt, a melyek a játéktérmetek megnyitása előtt 500.000 frank biztosítékot tesznek le. Az állam állandó felügyel t alatt fogja tartani ezeket is. A játékhöz csak oly tagok bocsájtannak, a kikért a bank évi 200 frankot fizet, ha az illetők egy évben csak egyszer járulnak is a játékasztalhoz. Az így nyert összegek a szerencsétlenül járt munkások javára fognak fordítottani. A kormány már hozzájárult e javaslatához és pártolni fogja mindkét házban is.

Színház.

Guthi Sarolta jutalomjátéka.

A jó Madarász ismét megtette kötelességét. A viszonyokhoz képest — a viszonyok alatt azt az otthonmarasztó hóziatart értjük, mely estefelé bekövetkezett — elég szép számú közönség gyűlt egybe, mely élvezettel hallgatta Zeller fülbemászó áriáit. Az előadás is jónak mondható. Lá ng h mint Adám újból bebizonyította, hogy mint énekes és színész egyaránt megérdemli azt az általános rokonszenvet, melylyel a mi közönségünk sokoldalú szereplését fogadja. A „csak azért” dal után zajos tapsokban részesült a derék énekes.

A Postás Milkát Guthi Sarolta játszotta, ügyesen, sok temperamentummal. Nagyon jó volt Fodor Ilona a fejedelmű szerepében, melyben úgy gyönyörű szinpadai alakját, mint kellemes hangját teljesen érvényre juttatta. Fényes toalettjei szenzációt keltettek. A közönség a tapson kívül hatalmas babékoszorúval tüntette ki a fiatal énekesnőt. Nagy Gyula szépen énekelte Szaniszló dalait. A komikus szerepekben Lá ng h né (Adelaide) és Miklósi (Csörsz) tartották a közönséget folytonos derülttségben. Feltétlen dicséret illeti a zenekart, mely Kun karmester vezetése mellett tegnap — eddigi szokásától eltérőleg — kifogástalan szabattossággal működött. Szívesen konstatáljuk, hogy a tegnapi operette-előadás a legjobb benyomást tette s miután most már a karmesterkérdés is kedvező megoldást nyert, remélhetőleg sűrűbben lesz a közönségnek része jó és új operettekben.

— **Hegyessy Mari Pancsován.** K. Hegyessy Mari asszony, a Nemzeti színház művésznője — mint pancsovai levelezőnk írja — Nagybecskerekéről oda érkezett. A pályaudvaron a Gromon-egylet és a Társaskör küldöttsége fogadta. Hegyessy Mari szerdán lépett föl először a Kaméliás hölgyben, tegnap pedig a Czigányban; mindkét alkalommal zsufolásig megtelt a színház előkelő közönséggel, mely számtalanszor hívta a lámpák elé a legszebb drámai hősnőt. Ma este tartja bucsufelléptét a Lowodi árnyában, asután visszautasik Budapestre.

Irodalom és művészet.

* Az „Uj Idők“ e heti száma a következő tartalommal jelent meg: Szöveg: Szegény ember tükéje (képpel). Irta Mikszáth Kálmán. — A Kurucz nótákból. Rákóczy kesergője. Irta Endrődi Sándor. — A negyvenéves férfi. Irta Tábory Róbert. — A boldogság. Irta Dóczy Lajos. — Válfőiben. Irta Szomaházy István. — Az új Ház (13 képpel). — A basa. Irta Bródy Sándor. (Képpel). — Képes krónika. Irta Napraforgó (4 képpel). Képek: A titok. Fényes Adolf festménye. — Szent Imre. Hagedüs László festménye. — Az új Ház. 13 képpel. — Széchenyi basa. — Képes krónika. 4 képpel. — A Magyar Lányok legújabb számának tartalma a következő: Tábori Róbertné: A Galambvölgyben. (Elbeszélés. Folyt.). — Pósa Lajos: Klapka György. (Vers.). — Herczeg Ferencz: A jó fiú. — Egy magyar palota. (Kép.). — Gazdaszonykodás és tánc kétszáz év előtt. — Radnasy Rósa: Két leány. (Elbeszélés. Folyt.). — Juliska. (Kép.). — Barta Irén: Juliska. (Elbeszélés.). — Kézimunka. — A Klapka-szobor leleplezése. — Egy magyar palota. — A szerkesztő postája. — Kivánatra mindkét lapból szívesen küld ingyen mutatvány-számot a kiadóhivatal (Bpest, Andrássy-ut 10.)

Legújabb hírek.

Bűnvádi feljelentés egy képviselő ellen.

Budapest, nov. 26. Ábrányi Kornél, a lengyelítói kerület képviselője ellen, a kerület függetlenségi választói a választás alatt elkövetett etetés-itatás és vesztegetés miatt bűnvádi feljelentést adtak be a kaposvári törvényszéknél.

A bóra pusztításai.

Trieszt, nov. 26. Az adriai tenger mentén, mint Triesztből jelentik, heves bóra pusztított. A bóra tegnap délután keletkezett és számos kisebb hajószerecsétlenséget és a szárazföldön is sok balesetet okozott. A tengeri forgalom félbezakadt és a szárazföldi forgalom is megnehezült.

A dán trónörökös Sopronban.

Sopron, nov. 26. A dán trónörökös, Schaumburg Lippe herceg látogatására Sopronba érkezett. A trónörökös ma jelen lesz a színházban az előadáson.

Táviratok.

A király útja.

Budapest, nov. 27. (A „Torontál“ er. távirata.) Ő felsége tegnap este Bécsbe utazott.

Országgyűlés.

I.

(A képviselőház ülése november 27-én.)

Budapest, nov. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülését délelőtt 11 órakor ismét Janicsáry Sándor korelnök nyitotta meg, aki felolvastatta a király trónbeszédét, mely tegnap a budai várpalotában elmondott. A korelnök a felolvastás után határozatképpen kimondja, hogy a trónbeszéd hódolatteljes tisztelettel tudomásul vétetik, kinyomatatik és a képviselők közt szétosztatik. A legközelebbi ülést holnapra tűzi ki, melyen a képviselők mandátumaikat benyújtani fogják.

Péchy Tamás és utána Polónyi Géza azon nézetben vannak, hogy a megbízó levelek átadása ma is megtörténhetik, mire Bánffy báró miniszterelnök az eddigi szokására utal és kéri a korelnök indítványának elfogadását. (Helyeslés.) A korelnök erre az ülést bezárja.

II.

(A főrendiház ülése november 27-én.)

A főrendiház is ma tartott ülést, melyen Bánffy báró kormányelnök beterjesztette a legfelsőbb kir. kéziratot, melylyel a főrendiház elnökévé Tóth Vilmos, alelnökké Vay Béla báró és Károlyi Tibor gróf főrendiházi tagokat nevezte ki. (Helyeslés és éljenzés.)

Vay báró alelnök elfoglalja az elnöki széket és kijelenti, hogy Tóth Vilmos és Károlyi gróf akadályozva vannak abban, hogy az ülésen jelen legyenek. Majd folytatja, hogy a lefolyt év arra tanította a külföldet, hogy Magyarország hatalmas, él és virágzik. Az új országgyűlési ciklus tanácskozásai be fogják bizonyítani, hogy Magyarország nemcsak volt és van, hanem lesz is. Beszédét azzal végzi, hogy kérjük együtt az Istent, miképen drága hazánktól minden veszélyt távol tartson és áldjuk alkotmányunk örök, koronás királyunkat, imádtott királynénkat. Ezután felolvastattott a trónbeszéd, mire az ülés bezárattott azzal, hogy a következő ülés kedden tartatik meg.

A főrendiház elnöke.

Budapest, nov. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ő felsége legkegyesebb elhatározásával Tóth Vilmos a cs. és kir. közös számszék nyug. elnökét, a Lipórtrend nagykeresztését és titkos tanácsost a magyar főrendiház elnökévé kinevezni méltóztatott.

Tóth Vilmos született 1832-ben május 28-án. Jogi tanulmányait elvégezvén, a közigazgatási pályára lépett. 1861-ben megválasztott képviselővé. 1867-ben a belügyminiszterium osztálytanácsosává, nemsokára pedig államtitkárrá nevezte ki ő felsége. 1871—1873-ig belügyminisztere volt Magyarországnak, 1879-től 1894-ig a közös számszék elnöki tisztjét viselte.

Megtámadott mandátum.

Budapest, nov. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Aranyos-Medgyes választókerület szabadelvű párti választói ma benyújtották kérvényüket Szentiványi nemzetipárti képviselő megválasztása ellen. A petíció 23 pontban sorolja fel azon törvénytelenségeket, melyek a választás alkalmával előfordultak.

Püspöki konferencia.

Budapest, nov. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A hercegprimási palotában ma délelőtt gyűlt egybe a püspöki konferencia, melyen nagyjából fontos egyházi belügyeket tárgyaltak le.

A tőzsdéről.

Budapest, nov. 27. (A nbecskereki Lloyd-társulat távirata.) Kötöttett buza tavaszra 8.22—23, tengeri május—juniusra 4.9—10, zab tavaszra 6.2—8. A búzában a vételkedv lanyha, forgalom 10.000—14.050, az árak csöndesek, de tartósak.

VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak.

(A. Uj személydijszabás életbeléptetése a kecskeméti—tiszauzghi h. é. vasuton.)

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint f. év december hó 1-től kezdve a kecskeméti—tiszauzghi h. é. vasuton új személy- és podgyászdijszabás lép életbe, melylyel a megnyitás napján életbe lépett díj szabás érvényen kívül helyeztetik s melynek menetdíjai némi fölemelést szenvednek. Ezen díjszabás a m. kir. államvasutak díjszabás elárúsító irodájában (Budapest, Csengery-utca 33. sz.) 10 krért kapható.

Budapest, 1896. október 4-én.

As igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

Városi színház.

Zóna-előadás fél helyárrakkal.

Nagy-Becskerek, péntek 1896. november 27-én

A Z A R A N Y E M B E R.

Sziamti 6 képben. Irta: Jókai Mór. (Rendező: Petárdy.)

S z e m é l y e k:

Timár Mihály, később Levotincezy	Peterdy
Trikalisz Euthym (Ali Csorbadzsi)	Sárdy Károly
Timea a leánya	Táboldy Kliment.
Kacsuka, mérnökkari tiszt	Kalmár Gyula
Theresa	Csügényi Vilma.
Noemi, a leánya	Göcz Aranka
Brazovics Athanáz, gazdag gabonauzér	Nyitrai Sándor
Zsófia, a neje	Havasiné
Athália, a leánya	Daróczy Ilka
Krisztyán Tódor	Bátori Béla
Csajkás, tiszt	Miklósi

Kesedete este fél 8 órakor.

Hirdetések.

Egy tanoncz

azonnal fölvetetik

Novák J. C.-nél

üvegkereskedő N.-Becskereken.

(fő-utca.)

1102-1.1

Nincs többé szükség vegyi festészetre.

Mindenki otthon festhet minden színben és árnyalatban ruhát és fehérneműt.

— TIZ PERCZ ALATT. —

Korszakalkotó találmány 500% megtakarítással.

MAZPOLE SOAP
angol festő szappan.

Legújabb találmány házi festésre. Fest minden színben és árnyalatban.

Tizenöt percz alatt mindenki egy kevés forró vízzel és ezzel az angol festő szappannal ruhát, bluzt, függőnyt, zsebkendőt, selyem- és czernakeztyűt, inget, harisnyát, gallért, selyem-szőveteket, szalagot, csipkét, atlaszt, bársonyt, strucz-tollat, hancskalapot stb. festhet. A festés színtartó és el nem fakul! Minden ruhát ujja és modernné varázsol. Méregmentes és a szövetet nem rontja. Egy darab ára 40 kr. (Fekete 50 kr.) e ezzel egy női blouze megfesthető. Minden darabhoz használati utasítás van mellékelve.

Szabadalmazott az egész világon!

Vezérképviselő: Ausztria-Magyarország, Balkán államok, Görög- és Törökországban.

Bécsben Mariahilferstrasse 105.

Sonnenschein Lipót Budapest, Bálvány-utca 5.

Mindenütt kapható.

Egy mintadarab 45 kr. (bélyeg) beküldése ellenében bérlem. küldetik 1027-5.4

Legújabb divatu Zeka (Jacke) nőknek és leányoknak dus választékban a legolcsóbb árakban kapható Kovács Gedeonnánál, nő divatterem Nagybecskereken.

8236-x.6

Pályázati hirdetmény.

Üresedésben levő gyertyámosi körállatorvosi állásra, a melyhez Gyertyámos, Kis-Jécsa, Billéd, Nagy-Jécsa, Csátád, Horvát-Kécsa, Román-Kécsa és Németh községek tartoznak, ezennel pályázatot nyitok.

Fizetés: 500 frt készpénz és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak és egyéb járandóságok.

Szabályrendeletileg felszerelt kérvények alulirothoz f. évi december hó 25-ig nyújtandók be.

Csénén, 1896. november hó 21-én.

Uzbasich Gáspár,
főszolgabíró.

4113. tkv. szám. 1896.

1100-1.1

Árverési hirdetmény kivonat.

A perlaszi kir. jbiróság mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a nagyzebeni földhitelintézet végrehajthatónak Misics Arkadia és társai perlaszi lakos végrehajtást szenvedettek elleni 143 frt 3 kr tőkekövetelés, ennek 8 frt 3 kr után 1892. október 1-től, 45 frt után 1893. április 1-től, 45 frt után 1893. október 1-től és 45 frt után 1894. évi április hó 1. napjától járó 7 1/2% kamatai, 38 frt 72 kr perbeli, 15 frt 70 kr megállapított jelenlegi és még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881: LX. t.-cz. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében 1896. évi december hó 11-ik napján délutáni 2 órakor a tkvi hatóságnál, az ezen kir. járásbiróság területén fekvő Perlasz községe 1876. sz. tkvben foglalt következő ingatlanok, u. m.:

- 1) 41. hrsz. 3 dülő 1 hold szántó 155 frt; 2) 261. hrsz. 2 dülő 2⁸⁰⁰ hold kaszáló 492 frt; a 2301. szám tkvben:
- 3) 41 hrsz. 4 dülő 2 hold szántó 393 frt; a 2675. sz. tkvben: 4) 214. hrsz. 400 ööl kert 19 frt ezennel megállapított kikiáltási ár mellett külön-külön el fognak árvereztetni, ezen árverésen magasabb ígéret hiányában a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10%.-át készpénzben vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban bánatpénzül letenni.

A kir. jbiróság tkvi oszt. Perlaszon, 1896. évi szeptember hó 21-én.

Tóth,
kir. aljbíró.

Árverési hirdetmény.

Jarkovác község vásár- és piacvámszedési joga az 1897. évi január elsejével kezdődő 3 évre Jarkovác község házánál 1896. évi november 29-én délután 2 órakor nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

Az árverési föltételek Jarkovác község jegyzői hivatalában a hivatalos idő alatt bárki által megtekinthetők.

Kelt Jarkovácson, 1896. évi november 23 án.

1101-1.1

A község előljárósága.

! Pénz !

földekre és házakra
a legolcsóbb kamatok mellett

a legkisebb összegtől a legmagasabbig közvetítetik.

A visszafizetés tetszés és tehetség szerint történhetik.

Pontos és gyors keresztülvezetés felett mindenki meggyőződve lehet és szolgál minden e szakmába vágó felvilágosítással bérmentve.

Együttal ajánlom magamat mindennemű állami és magánsorsjegyek, arany és ezüst pénzek, idegen bankjegyek méltányos bevásárlása és eladására, nemkülönb mindenemű szelvények beváltására.

Igervények minden huzásra.

Részletlevelek valamennyi sorsjegyekről.

I. nagybecskereki váltó- és bizományi tüzlet
Kadelsburger L.

680-13-10

Életnagyságu

arczkép

krétarajzban.

Legszebb szabadisz.

Legkedvesebb emlék.

Legalkalmasabb ajándék

karácsony és újévre.

Egy legújabb módszer segítségével 24 óra alatt életnagyságu mellképeket készítek művészies kivitelben, eddig még soha el nem ért tökéletességgel és olcsó árban. 1095-102

Tessék árjegyzéket kérni.

KOHN DÁVID, Budapest, Károly-körut 17.

Ügynökök mindenütt kerestetnek.

◆ Telefon 35. szám. ◆

◆ Telefon 35. szám. ◆

KURLÄNDER IMRE

Nagybecskerek, Korona-utcza 585/II. szám, a gőzmalommal szemben.

Elsőrendü

száraz tűzifa

azonkívül valódi szagtalan

porosz kőszén

Wildenscheinsegen-Richterhof-féle bányákból.

1014-52.14

Torontáli helyi érdekü vasutak.

Van szerencsénk a nagyérdemü közönség b. tudomására hozni, hogy a modern kor igényeinek megfelelő módon berendezett

javitó-műhelyünk

mindennemü

gazdasági és egyéb iparigépek és gépészeti berendezések

szakszerű és jutányos javítását és helyreállítását elvállalja.

Bővebb felvilágosításokkal az alulirott üzletigazgatóság vagy a műhelyfőnökség készséggel szolgál.

Az üzletigazgatóság.

868-1.12